

4. Oct. 1971

FAKTA

Dato:
4. Oct. 1971

Sidetal:
Rød blå bd 4 s. 7-12

TRANSSKRIFTION

4-10-71

I al den tid jeg har arbejdet med "R+B" har forholdet mellem den Røde og Blaa generet mig paa den maade at den Røde blev for skrap og den blaa for tung og mørk — paa et lille billede (mit første R+B) fra 48 er de to farver jævnbyrdige. Naturligvis er dette et overvejende tekniske spørgsmaal, men det viser paa den anden side at bare at bruge en (tilfældig!) Rød og blaa ikke rækker da enten den ene eller anden farve faar overtaget og derved gør hele billedet expressionistisk — d.v.s. ser ud som det var af betydning at farverne var forskellige at der var indført en kontrast bevidst. Saaledes som dette har generet mig under med "R+B" har det ogsaa generet mig meget at strukturen den geometriske tendens uvilkaarligt rangeres ind under begrebet "Abstrakt" — stilmæssig fortsætter den abstrakte akademisme. Til trods for strukturens yderliggaaende neutralitet er dette sikkert uundgaaeligt. To kvadrater er og bliver to geometriske figurer — en rød, en blaa er to elementærfarver. Utilfredsheden med disse kendsgerninger bevirker maaske at hele strukturen — ideen — er utilfredstillende og derved har lukket sig for videre udvikling.

Maaske er det hele meget enklere end man gør det. "R+B" bestaar nøgternt set af to kvadrater det ene rødt — det andet blaat — tilsammen danner de et rektangel — det er hvad øjet umiddelbart konstaterer — udover dette hvad er der saa? Hvert individ der staar overfor dette billede danner sig forskellige forestillinger — men vi danner os jo, i forskellig grad, forestillinger om alt hvad øjet møder — den eneste forskel paa dette objekt og andre objekter er maaske at dette tilhører og er opstaaet af kunstens omraade — de andre ikke. Man kan lægge en hel masse betydninger i disse to farvede kvadrater — men det kan man jo med ethvert farvet areal. Det spørgsmaal jeg har lyst til at stille er: om man ikke forsøger at fremkalde en forestilling — en indbildning — en tanke — overfor noget som ikke er befordrende for noget saadan — hvor der er for faa lag at arbejde med afdække — et ingenting?

Det er et ingenting — ihvertfald den yderste neutralitet, og det har da ogsaa været formaalet med de "R+B" forsøg — vise at tanken — forestillingen ikke var afhængig eller dirigeret af sansningen — perceptionen — men det bliver i sidste instans, ikke alene en ren formel, men ogsaa er ret kedsommelig affærer. Renhed — tomhed — kan man naa en grænse hvor den bliver igegyldig kedsommelighed. Og som den meste abstrakte kunst havner ogsaa den "R+B" struktur meget let i det rent dekorative.

Paralelt med de "R+B" forsøg har jeg arbejdet med forskellige former for montage (fortrinsvis med Postkort) men hvor jeg følte "R+B" blev for "ren" grænsende til det sterile, synes jeg monteringerne blev for "urene" grænsende til det surrealistiske-literærer.

I det ene tilfælde lukkede jeg af for associationerne og i det andet åbnede jeg for dem. I det ene tilfælde kan man fylde alle de forestillinger og tanker man vil i et tomt område, i det andet præsenteres man for en række forestillinger – tanker, som kan føre ens egne tanker og forestillinger i alle mulige – umulige retninger. I "R+B" er man fuldstændig overladt til sin egen forestillingsevne hvorimod man i montagerne får severet en række forestillinger som man så kan bearbejde med sine egne. Problematikken ligger i disse to områders dualisme. "R+B" udspringer af tanken om at kunst er kunst og intet andet, og et ganske specielt område (jvnf. Ad Reinhardt). Montagernes idee er forsaavidt den samme – men med den forskel at alt – ligegyldigt hvad man vælger kan føre til det kunstneriske område – at dette område skal findes og være i livet selv. Det ene åbner sig det andet lukker. "R+B" har den fejl at den meget let, næsten af sig selv ender i dekoration – æstetik – formalisme – Montagen den at der uvilkårligt medfølger en mængde, kunsten uvedkommende elementer. Men – hvem kan afgøre hvilke elementer der er kunsten uvedkommende og hvilke vedkommende? Det kan kun afgøres gennem troen på et dogme (og det var jo denne tro Ad Reinhardt besad) – troen på at dogmet er sandt og alt udenfor usandt. Denne skræk som jeg gennem mange år har næret for associationer og mangetydige forestillinger og tankeforbindelser, er det mon ikke en angst for at erkende sin egen forvirring og dualisme – ? Sikkert – selvom det også er et ønske om at tage tingene for hvad de er og ikke gøre dem til symboler af f.eks. personlig expressionistisk art. Man kan vist roligt gå ud fra at de tanker og forestillinger man selv gør sig om de elementer man bruger i en montage aldrig når beskueren, men at man simpelthen fremstiller en tilstedeværelse – en materialitet (som ikke var tilstede i forvejen) som tilskueren så (nøjagtig som i "R+B"-tilfældet) danner sig sine egne forestillinger ud fra. I "R+B" er der tale om den yderste reduktion i montagerne om en ophobning. Må konklusionen af disse overvejelser blive at den "R+B"-idee er udtømt? Lige for øjeblikket kan jeg ikke komme videre med den – men, måske allerede i morgen – vil den vise nye muligheder.

---

jeg lavede engang nogle forsøg hvor jeg brugte et sort og blåt kvadrat istedetfor rødt og blåt. Der skete, synes jeg nu, mere mellem den sorte og den blå end mellem rød og blå. Det skyldes vel at sort og blåt, valørmæssigt, ligger så nogenlunde i samme leje hvorimod Rød og blå kommer i slags mål, dels valørmæssigt, dels ved deres farvekontrast. Jeg kunne tænke mig at genoptage disse forsøg.

**KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE**

NY CARLSBERGFONDET

Som arbejdsfase og alene lude den optræde
som "lid pældig hed" - man at det således
ikke er muligt at opføre perceptionen.
Kendte man kun hvad Ad Reinholdt
havde skrevet ville meget væsentligt mangde
- billederne - det skrives bekræftelse -
eller rettere det skrives af billederne
suppler hinanden - . Den bekræftelse
af det skrives som Ad Reinholdts
billeder er - det er de i sig selv hvad
man ser - perceptionen af den sorte
dybde - af at den ikke kun er sort
men en sort - et stof - at tilstedeværelse
der beviser sig - er tilstedeværelse, man ikke
alene som perception - men som tænke
- kunstnerisk tænke - . Lid at gøre Ad
Der er ingen grund om igen - det er ikke
Reinholdts arbejde om igen - det er ikke
hvad jeg vil med "R+B" der er prøvet
ud skifter sig fra Ad Reinholdt ved at
består af to kurver - og som findes på
kurven.
For mig er "R+B" et udgangspunkt
lid hvad - ved jeg ikke.

4-10-71.

af at den lid jeg har arbejdet
med "R+B" har forholdet mellem den
R side og B side gælder mig fra den måde
at den R side blev for stærk og den blev

for tung og mørk - prøv de lille billedet
(mit første R+B) fra 48 er de to perver-
jære tryk. Nu turde is er dette et over-
vejende teknisk spørgsmål, men det
viser, prøv den anden side at være at
bringe en (tilfældig!) Rødt og blå, ikke real-
-ker du en kan den ene eller anden perve-
for overtaget og dermed også hele billedet
impressionistisk - d.v.s. ser ud som det
var af betydning at perverne var forskellige
at der var indført en konstant be-
-vidst.

Somledes som dette har opværet mig
under arbejdet med "R+B" har det gæet
generelt mig meget at strukturere den
geometriske tendens uilkaarligt som gæet
ind under begrebet "Abstrakt" - stil mæ-
-sig fortsætter den abstrakte akademisme.
Til trods for strukturens ~~og~~ ydmygende
neutralitet er dette sikkert ~~en~~ mund-
-gøveligt. To kvadrater er og bliver to
geometriske figurer - en rød, en blå er
to elementære perver. Uilfreds hedder med
disse to grundgeminger bevirker måske at
hele strukturen - ideen - er uilfredsstillende
og dermed har du tabt sig for vidt ud-
-vikling.

Måske er det hele meget enklere end
man gør det. "R+B" består næsten sel-

af to kvadrater det ene rødt - det andet
blødt - til sammen dan når de et velangede
- det 4 kvadrater af det mindste del af konst-
- færd - ud over dette kvadrat er der søg
Hvert individ der står over for dette billede
dan når sig forskellige forestillinger - man is
dan når os jo, i forskellige grad, forestillinger
om alt kvadrat af det i en eller - den eneste
forskul for dette objekt og andre objekter
er måske at dette bilde er et opstod
af kunstens om røde - de andre ikke
Man kan lægge en hel masse betydnin-
-ger i disse to færdige kvadrater - man
det kan man jo med et vist parvel
areal.
Det spørgsmaal is har lyst til at
stille er: om man ikke forsøger at
frembringe en forestilling - en indblikning
- en tanke - over for noget som ikke
er bevidst for noget sød om - hvor
der er for sig selv at arbejde med
af tænke - et ingenting?
Der er et ingenting - i hvert fald
den yderste neutralitet og det her da og -
- søg - vise at tænke - forestillingen ikke
var afhængig af eller dirigert af sansen
- gn - perceptionen - man der bliver i
sidste instans, ikke alene en ren formel,
men også en ret ked som me by affær.
Renhed - formhed - kan man en grænse
hvor den bliver til lige oplydt ked som en

- lighed. Og som den meste udsvalgte
kunst hævner også den "R+B" Strukturer
meget let i det rene dekorative.
Paralelt med de "R+B" pers. har jeg
arbejdet med forskellige former for montage
(fortrinsvis med Postkort) men hvor jeg fælle
"R+B" blev for "ren" gængs til det gamle,
synes jeg montage blev for "urene" gængs
- sende til det surrealistiske - literære.
2 der ene til fælde tænkte jeg og for
associationerne og i det andet udbredte jeg
for dem. 2 del ene til fælde kan man
hjælpe alle de præstillinger og tanker man
til i et stort om røde, det andet præ-
- som læser man for en række præstillinger
- kan være som kan være ens egne tanker
8 præstillinger i alle mulige - u mulige
retninger. "R+B" er man fuldstændig
overladt til sine egne. Sin egen præ-
- stillings evne hører med man i montage
for såvel en række præstillinger som
man som kan arbejde med sine egne.
Problematikken ligger i disse to om rødes
dualisme. "R+B" udspørg af tanken
om at kunst s. kunst og i det andet, og
et ganske specielt om røde (Jens AD Rein-
-hardt). Montages ide er personligt
den samme - man med den præstel at
alt - lige gyldigt hvad man vælger kan
fåre til det kunstneriske om røde -
- at dette om røde skal findes og være i

livet selv. Det ene udbærer sig det andet
indtækt.
"R+B" har den fejl at den meget let, mas-
-ken af sig selv under i dekoration - æstetik
-formalisme - Man tager den ut der unit-
-kvalitet med fedsgr an menneske, kunstner
i vedkommende elementer. Man - hvem tror
af gode kunstle elementer der er kunstner
i vedkommende af kunstle ved hvem man
Det kan kun af gøres op gennem troen
paa et dogme (og det var jo den
tro Ad Reinholdt besad) - troen paa at
dogmet er sandt og alt uden for usandt.
Denne stærkt som B op gennem mange år
har nødt for associationer og mange typiske
præstillinger og tankeforbindelser, og det man
i lide an angik for at erklære sin egen
forring og dualisme - ? Sitet - selvom
der også er et ønske om at tage tingene
symptom af ~~for~~ for et personlig expres-
-sionistisk ud. Man kan vist rigtig gaa
ud fra at de tanker og præstillinger man
selv gør sig om de elementer man bringer
i en montage ud dreg naar beskæft, man
at man simpelthen fremstiller en tilstand
-værdi - en materielitet (som i lide var
til stede i forvejen) som tilskueren saa (med)
-agt som i "R+B" tilpæddet) og man sig
sine egne præstillinger ud fra. I "R+B"
er der tale om den yderste reaktion i

man tagerne om en opbeholdning.
~~Blå~~ Man kan konklusionen af disse overvejelser
blive at den "R+B" ide er udlyst?
hinge for øjeblikket kan jo ikke komme
videre med den - man maa allerede
i morgen - vil den ~~ikke~~ vist mig minly-
heder.

Jeg lavede en gang nogle forsøg hvor jo
bragte et sort og blåt kvadrat i stedet for
R og B. Der skete, synes jo nu,
mere mellem den sorte og blå end
mellem rød og blå. Det sluttes vel
at sort og blå, valpræsigt, ligger sød
nogen tunde i sammen liggende med R og
og blå kom mere i slags moul, dels valpræsigt,
dels ved deres farve kontrast.
Jeg kunne tænke mig at op og tage disse
forsøg.

5-10-71.

Nye farve strukturer - Den Røde
udskiftes med blå - den blå med sort
- hvor for?
Fordi jo der er mellem disse to farver en
større mintheder for at der kan ske
noget mellem farverne - at de lettere kan
danne grundlag for de forskellige konfigurationer
man kan have med denne proportion.

Udførte en serie med Blåt og sort
kvadrat i forskellige gradueringer af Blåt